

अतर्जानु (अत्तर + ज्ञानु) adv. zwischen den Knien JĀGŪ. 1, 18, v. 1. (Str.: अतर्जानुः adj.).

अतर्जोतिस् (अत्तर + ज्योतिस्) adj. im Innern erleuchtet (übertr.) ÇAT. Br. 14, 7, 1, 7. (= BṚH. ĀR. Up. 4, 3, 7.) BHAG. 5, 24.

अतर्दधन (अत्तर + दधन?) n. Destillation berauschender Getränke (सुरावीजम्) ÇABDAK. im ÇKDR. WILS. in der 2ten Ausg.: अतर्दहन.

अतर्दशा (अत्तर + दशा) f. astrol. term.: दशात्तर्दशाविभागाध्याय VARĀH. L. ĠĀT. 7. in Ind. St. II, 287. Verz. d. B. H. No. 857. 869.

अतर्दशाक (अत्तर + दशाक [दशन + अक = अकन]) n. Zwischenraum von zehn Tagen: °के M. 3, 79. °कृत् vor Ablauf von 10 Tagen 8, 222.

अतर्दाव (अत्तर + दाव) adj. Brand in sich tragend: अतर्द्वि जुहुता स्वेऽ तर्थातुधान्तर्थां धृतेन AV. 6, 32, 1.

अतर्दाक (अत्तर + दाक) m. innerer Brand RĀĀN. im ÇKDR. अतर्दाकेन दहनः संतापयति राघवम् R. 2, 85, 17.

अतर्दुःख (अत्तर + दुःख) adj. f. आ im Innern betrübt VID. 188.

अतर्देश (अत्तर + देश) m. Zwischengegend (der Windrose): ये दिशामर्तर्देशो-यो जुह्वति AV. 4, 40, 8. 5, 10, 7. 8, 8, 22. 10, 6, 19.

अतर्द्वार (अत्तर + द्वार) n. geheime Thür im Hause AK. 2, 2, 13. H. 1007. = प्रकाशद्वारम् Bharata, = गृहभ्यत्तरद्वारम्, गृहभ्यत्तरे प्रकाशद्वारम् oder जालद्वारम् Svāmin, = पत्तद्वारम् ÇAVARASVĀMIN im ÇKDR.

अतर्द्वीपिन (von अत्तर + द्वीप) m. N. pr. eines Volkes VARĀH. BṚH. S. 14, 25. in Verz. d. B. H. 241.

अतर्धी (von धा mit अत्तर) f. ÇĀNT. 1, 5. P. (ed. Calc.) 1, 4, 65, Vārtt. 3, 3, 106, Sch. Vop. 26, 193. Verhüllung, Verbergung AK. 1, 1, 2, 14. H. 1477.

अतर्धीन (wie eben) 1) n. dass. ÇABDAR. im ÇKDR. das Verschwinden, Unsichtbarkeit JĀGŪ. 3, 202. अतर्धीनं गम् oder इ verschwinden R. 1, 13, 4.

28, 18. 6, 8, 42. 43. KATHĀS. 7, 97. अतर्धीनगतं verschwunden R. 6, 19, 39. 67, 12. अतर्धीनचरं unsichtbar gehend 19, 48. Eine Form Brahman's BHĀG.

P. im VP. 40, N. 15. — 2) m. N. pr. ein Sohn Prthu's HARIV. 82. VP. 106. Vgl. अतर्धि.

अतर्धि (wie eben) m. 1) Verbergung, Verhüllung P. (ed. Calc.) 1, 4, 65, Vārtt. Vop. 26, 181. AK. 1, 1, 2, 14. 3, 4, 32, (COL. 29.) 18. 25, 189. H. 1477. अतर्धिर्द्वानां परिधर्मनुष्याणाम् । अग्निर्गार्हपत्य उभयानतरा अतर्धिः AV. 12, 2, 44. P. 1, 4, 28. 71. यतो ऽतर्धिः Vop. 5, 20. — 2) = अतर्धीन

2. HARIV. 82. VP. 106.

अतर्नगर (अत्तर + नगर) n. Burg, Palast des Königs (s. अतःपुरः) दशाननात्तर्नगरम् R. 5, 11, 26.

अतर्भाव (von भू mit अत्तर) m. das Enthaltensein: वृत्तौ मिश्रणक्रियाया अतर्भावात् P. 2, 1, 35, Sch. अत्रोपपुराणानामपि पुराणे ऽतर्भावः MADHUS. in Ind. St. I, 13, 7. Z. d. d. m. G. 7, 311, N. 1. 4.

अतर्भावित (von भू im caus. mit अत्तर) adj. hineingelegt, darin enthalten: जह्वातिरत्तर्भावितपर्यर्थः SIDDH. K. zu P. 3, 2, 28. अतर्भावितपर्यर्थो (so ist zu lesen) ऽत्र नमिः dies. zu 3, 1, 89.

अतर्भूत (von भू mit अत्तर) adj. 1) in Etwas enthalten: अनुमानात् °Z. d. d. m. G. 7, 311, N. 1. — 2) im Innern seiend, innerlich: स एव भगवान्विष्णुरत्तर्भूतः सनातनः PADMA-P. im ÇKDR.

अतर्भूमि (von अत्तर + भूमि) adj. in der Erde befindlich, unterirdisch: सन्नानि R. 1, 42, 3. मार्ग 6.

अतर्नमन् (अत्तर + मनस्) adj. in sich gekehrt, verstimmt, betrübt AK. 3, 1, 8. H. 433. — Vgl. अतर्गतमनस्.

अतर्मुख (अत्तर + मुख) 1) adj. in den Mund gehend (Gegens. बहिर्मुखः) सा (श्वासः) ऽतर्मुख उच्छ्वासः H. 1368. — 2) subst. (im Innern eine Oeffnung habend?) eine Art chirurgischer Scheere SUGR. 1, 26, 12. 16.

अतर्मुद्र (von अत्तर + मुद्रा) innen versiegelt, N. einer Andachtsform, Verz. d. B. H. No. 646.

अतर्मृत (अत्तर + मृत) adj. im Innern, im Mutterleibe gestorben SUGR. 1, 279, 5.

अतर्प्य (von अत्तर) adj. innerlich gaṇa दिगादि. Accent eines damit comp. Wortes gaṇa वर्ग्यादि.

अतर्प्याणीय part. fut. pass. von पाि mit अत्तर Vop. 26, 4.

अतर्प्यामै (अत्तर + याम) m. 1) das Einhalten des Athems und der Stimme. — 2) eine Soma füllung unter Beobachtung dieses Einhaltens:

VS. 7, 5. 13, 55. 18, 19. ÇAT. Br. 4, 1, 1, 1. 2, 1. 2. 5, 5, 6. 6, 2. KĀTJ. ÇR. 9, 4, 31. 33. 24, 3, 40. वा मुक्त्व सूर्यायेत्यतर्प्यामनुमन्त्रयेत AIR. Br. 2, 21. उ-

पोऽथतर्प्यामि KĀTJ. ÇR. 9, 2, 2. 4, 29. उपोऽथतर्प्यामयात्रे 10, 5, 13. अतर्प्याम-

पात्रे ÇAT. Br. 4, 4, 1, 4. 2, 10. 5, 5, 3. अतर्प्यामयकृ (KĀTJ. ÇR. 9, 6, 1) = अतर्प्यामि; अतर्प्यामयकृणा (SĪJ. zu AIR. Br. 2, 21. 22.) ist das Füllen selbst, die abstr. Handlung.

अतर्प्यामन् = अतर्प्यामिन् ÇĀM̄K. in Ind. St. 2, 214, 16.

अतर्प्यामिन् (अत्तर + यामिन्) m. der innere Lenker, die Seele TRĪK. 1, 1, 114. वेत्य नु त्वं काप्य तमत्प्यामिणं य इमं च लोकं परं च लोकं सर्वाणि च भूतानि यो ऽत्तरो यमपतीति ÇAT. Br. 14, 6, 2, 3—31. (= BṚH. ĀR. Up. 3, 7, 1—23.) MUND. Up. 6.

अतर्प्याग (अत्तर + योग) m. innere Versenkung Verz. d. B. H. No. 646.

अतर्लम्ब (अत्तर + लम्ब) adj. mit in's Innere (des Dreiecks) fallender senkrechter Linie, spitzwinklig (Gegens. बहिर्लम्ब) COLEBR. Alg. 38.

अतर्लीनि s. u. ली mit अत्तर.

अतर्लीम (अत्तर + लोम = लोमन्) adj. inwendig behaart P. 5, 4, 117. Vop. 6, 24.

अतर्त्वशिक (von अत्तर innerhalb + वंश Familie, Haus) m. Aufseher des Gynaeciums AK. 2, 8, 1, 8. H. 726. PĀNĀT. 136, 17. — Vgl. अतःपुरिक, अतर्त्वशिक.

अतर्त्वर्षा (अत्तर + वन) P. 6, 2, 179. 8, 4, 5. adj. im Walde gelegen: °णो देशः Sch. zu 6, 2, 179. °णम् Sch. zu 8, 4, 5.

अतर्त्वत् (von अत्तर) adj. f. °वती ved. P. 4, 1, 32, Vārtt. °वती klass. P. 4, 1, 32. Vop. 4, 26. AK. 2, 6, 1, 22. H. 538. trächtig, schwanger: पुमौ अतर्त्वत्स्थविरः पर्यस्वान् AV. 9, 4, 3. तमित्समानं वनिनश्च वीरुधो ऽतर्त्व-

तीश्च सुवन्ते च विश्वका RV. 10, 91, 6. 3, 55, 5. अतर्त्वती तस्य पत्नी RĀ-ĠĀ-TAR. 1, 70.

अतर्त्वमि (अत्तर + वमि) m. Indigestion TRĪK. 2, 6, 14. — Vgl. अर्धमि.

अतर्त्वसु (अत्तर + वसु) m. N. eines für den राज्यकाम und पशुकाम bestimmten dreitägigen Soma-Opfers KĀTJ. ÇR. 23, 2, 8. 10. MAÇ. 6, 9. in Verz. d. B. H. 73.

अतर्त्वस्त्र (अत्तर + वस्त्र) n. Untergewand KATHĀS. 4, 52.

अतर्त्वाणि (अत्तर + वाणि) adj. mit den Wissenschaften vertraut (शास्त्रविद्) AK. 3, 1, 6. H. 343.